

A Fővárosi Ítéltábla dr. Szabó Edit Édua ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, ... jogtanácsos által képviselt Budapesti Rendőr-főkapitányság (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2013. március 28. napján meghozott, 65.P.22.841/2011/21. számú ítélete ellen a felperes részéről 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint fellebbezési költséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 80.000 (Nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a le nem rótt 60.000 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 4. §-át, 164. § (1) bekezdését, 206. §-át, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 1. § (1), (2) bekezdéseit.

Elsősorban azt vizsgálta, hogy a felperes a ... által ... napjára bejelentett rendezvényén a részvételével, illetőleg az ott tanúsított magatartásával okot adott-e rendőri intézkedésre. Vizsgálat tárgyává tette továbbá, hogy a felperes megvalósított-e olyan cselekményt, amely vele szemben szabálysértési eljárás megindítását indokoltta tette. Hatáskör hiányában nem foglalhatott állást abban, hogy a felperes magatartásával szabálysértést megvalósított-e.

Előre bocsátotta, hogy a szabálysértési ügyekben eljáró bíróság által hozott végzéseken foglaltak annyiban kötik, hogy az azokban foglaltakkal szemben nem állapíthatja meg a felperes oldalán szabálysértés elkövetését. A határozatok történeti tényállása azonban kötelezettséget nem ró a polgári bíróságra. Mindezekre tekintettel a rendelkezésre álló bizonyítékokat egymással összevetve és összességükben is értékelte, és meggyőződése szerint bírálta el azokat.

Megállapította, hogy a felperes egy olyan rendezvényen kívánt részt venni, amelyről maga is tudta, hogy a helyszínen olyan személyek gyülekeztek, akik egy

bíróság által jogerősen feloszlatott társadalmi szervezet formaruháját viselték. A felperes ezen személyekkel együtt gyülekezett. A rendőrpáncsnok nyilatkozatának alapján tényként állapította meg, hogy a gyülekezéskor az ott jelenlevők egymást köszöntve, meghatározott helyen és alakzatban állva várták a rendezvény megkezdését. Megjegyezte, hogy a tömegrendezvényen intézkedő rendőröktől az eljárásuk alkalmával nem várható el, az intézkedésről készített feljegyzés és igazoló lap adatainak felvétele során a tökéletes részletesség és az események egyediesített feltárása. A feljelentések sablonos megszövegezése nem teszi a dokumentumokat és elkészítésüket jogszerűtlenné, ezért ezeket is értékelte a bizonyítás során. A meghallgatott rendőr tanú nyilatkozata alátámasztotta azt, hogy a rendőrség a főszervezővel egyeztetett, és ezt a ... és a ... részéről is megerősítették. A rendőrség ugyanis azt észlelte, hogy olyan személyek is megjelentek a rendezvényen, akikkel szemben a megítélésük és jogértelmezésük alapján rendőri intézkedés foganatosítása válhatott szükségessé.

A felperes amennyiben a ... tagjai közt tartózkodott, számíthatott arra, hogy a rendőrség képviselői úgy ítélik meg a tevékenységét, mint aki a társadalmi szervezet feloszlatást elrendelő jogerős határozatban foglalt tényállási elemeket megvalósítja, és vele szemben intézkedés tehető. Azt is felismerhette, hogy ha ezen személyek közvetlen környezetében tartózkodik, intézkedést vele szemben is foganatosíthatnak, ha a formaruhát vagy ahhoz hasonló ruházatot visel. Ennek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperest nem egyszerű járókelőként vonták eljárás alá, hanem olyan személyként, aki a fokozott ellenőrzés alatt álló területen olyan személyekkel volt együtt, akikkel szemben eljárás megindítása szükségessé vált. A rendőrhatalóság bírói döntésnek kívánt érvényt szerezni azzal, hogy egy nyilvános rendezvényen olyan személyek ne jelenhessenek meg és ne vonulhassanak fel az utcán, akiknek a tevékenységét a bíróság jogellenesnek minősítette.

Nem ítélte jogsértőnek azt a rendőri intézkedést, hogy a ... egyenruhájához hasonló ruhát viselő személyeket a rendőrhatalóság az egyenruhát egyébként viselő személyekkel együtt igazoltatta, és szabálysértés miatt velük szemben feljelentést kezdeményezett. Kifejtette, hogy a felperessel szemben folytatott eljárás eredménytelensége nem minősíti az alperesi intézkedést kifejezetten jogszerűtlenné. Amennyiben a jogalkalmazó a vonatkozó szabálysértési tényállást nem megfelelően értelmezte, és a feljelentésben foglaltak teljes körűen nem nyernek bizonyítást, nem valósít meg az alperes oldalán jogsértést. Sem a sablonszerűen megfogalmazott feljelentések, sem a lefolytatott eljárás, illetve az igazoltatási intézkedések sem eredményeztek a felperesi oldalon személyiségi jogsérelmet. Az alperes tevékenységével nem sértette az arányosság követelményét sem, mert a felperes számíthatott arra, hogy a ... tagjaival szemben intézkedésre kerül sor, és az, hogy ennek eredményeként a felperes a megemlékezés végső helyszínére nem juthatott el, nem okozott olyan aránytalan sérelmet, amely a felperest a személyiségi jogainak gyakorlásában korlátozta. Az alperes igazoltatási tevékenysége nem általánosságban a rendezvényen való a részvétel ellehetetlenítését célozta, fellépésének következménye csak az volt, hogy az érintettek nem az egész megmozduláson, hanem annak csak egy részén vehettek részt. Nem alapoz meg a felperes oldalán személyiségi jogsérelmet az, hogy a teljes rendezvényen nem vehetett részt. Azok, akik nem a ... mellett vonultak, a rendőrök nem tartóztatták fel, és teljes egészében részesei lehettek a rendezvénynek.

A felperes szimpátiájának kifejezésével, mely alapján a gárdatagokkal együtt kívánt vonulni, kitette magát annak, hogy vele szemben a rendőrök fellépjenek. A ... és a velük vonulók igazoltatása hosszabb időt vett igénybe, ezért a vonulás végcéljának megközelítése akadályozott volt a felperes számára, ez azonban nem az alperesnek felróható, mert intézkedése nem volt jogszerűtlen.

A felperes tisztességes eljáráshoz fűződő jogát sem sértette az a körülmény, hogy az alperes eljárást kezdeményezett vele szemben. Ezt nem igazolja az a körülmény, hogy az eljáró hatóság a feljelentést alaptalannak minősítette.

Kitért arra, hogy a felperes a személyes meghallgatása során sem adott elő olyan körülményt, amely esetében milliós nagyságrendű nem vagyoni kártérítést alapozott meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte.

Fontos körülményként kérte értékelni, hogy a felperessel szemben kezdeményezett szabálysértési eljárást a bíróság megszüntette. A rendelkezésre álló felvételek nem bizonyítják azt, hogy a ... és mások, köztük a felperessel alakzatot tartva haladtak, és nem bizonyítja azt sem, hogy a felperes az alperes által alakzatnak értékelt formációban haladt. Téves az az elsőfokú bírósági érvelés, hogy a felperes a ... tagjai között sétálva olyan cselekményt követett volna el, amely a vele szembeni intézkedést megalapozhatta.

A ... feloszlató bírósági határozat konjunktív módon határozza meg azokat a cselekményeket, amelyekkel a feloszlátott társadalmi szervezetben való részvétel szabálysértése elkövethető. A felperes pedig ilyen cselekményt nem tanúsított. A helyszín lezárására és az ott levő személyek igazoltatására a ruházat viselés adott alapot, a szabálysértés ezen alakzata azonban csak az eseményt követő négy nappal, 2009. november 26-án lépett hatályba. Kétségtelen tényként elismerte azt, hogy a felperes a ... tagjaihoz rendkívül hasonló ruházatban volt jelen a rendezvényen, ez azonban vele szemben nem képezhetette szabálysértési eljárás megindításának és rendőri intézkedés alapját. A felperes nem tanúsított semmiféle olyan magatartást, amiből arra lehetett következtetni, hogy a felperes szembe helyezkedett a ... -et feloszlató jogerős határozatban foglaltakkal. Mindezek alapján az alperessel szolgálati viszonyban lévő személyek jogellenesen akadályozták meg a felperest a megemlékező menetben való részvételben, jogellenesen történt a körbezárása, sablonfeljelentés alapján vele szembeni eljárás kezdeményezése. Mindezzel az alperes megsértette a felperes egyesülési, véleménynyilvánítási, gyülekezési, emberi méltósághoz, személyes szabadsághoz, tisztességes eljáráshoz való jogát.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Álláspontja szerint a felperes ugyan személyiségi jogsértésre alapítva indított peres eljárást, azonban a sérelmezett intézkedés szükségképpen magában foglalja az államigazgatási jogkörben okozott kár elemeinek vizsgálatát is. A kártérítési felelősség ezen alakzatának jogsértési eleme kizárólag akkor állapítható meg, ha az államigazgatási jogkörben eljáró jogértelmezés kirívóan súlyos és téves volt. Megállapítható volt a bizonyítékok alapján, hogy a helyszínen szolgálatot teljesítő rendőröket intézkedési kötelezettség terhelte, ennek során pedig úgy jártak el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, és intézkedésük jogszerűnek minősül. A szabálysértési eljárás megindításához és az érintett személlyel kapcsolatban a gyanú fennállásához elegendő a szabálysértés elkövetésének valószínűsítése, illetőleg az, hogy az érintett személy ezzel összefüggésbe hozható.

A helyszínen jelen volt rendőrök arra kaptak utasítást, hogy ellenőrző és átereszítő pontok létrehozásával igazoltassák a jelenlevő ... tagjait. Az igazoltatás során az alperes a személyazonosító okmány alapján a személyazonosítást elvégezte, ruházat átvizsgálást vett foganatba, ezt követően pedig a felperes a helyszínt elhagyhatta. A ... viseletére jelentős mértékben emlékeztető öltözetű személyekkel szembeni fellépés joggal merülhetett fel jogszabályban foglaltak alapján.

Kifejtette továbbá, hogy az a körülmény, mely szerint az eljáró bíróság a szabálysértési eljárást a felperessel szemben megszüntette, önmagában nem vezethet személyhez fűződő jog megsértésének megállapításához. A szabálysértési határozat hatályon kívül helyezése és az eljárás megszüntetése nem alapozhatja

meg - a bizonyítást jellegénél fogva nélkülöző - , rendőri intézkedés jogellenességét.

A felperes személyiségi jogai gyakorlásában rövid ideig volt korlátozva, a nagyszámú, formaruhában megjelent személy miatt az igazoltatás a szükséges ideig tartott, ez az intézkedés pedig nem alapozhatja meg a felperessel szembeni jogsértés megállapítását.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével teljes egészében egyetértett, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság az alkalmazott jogszabályokat ismertette, a másodfokú bíróság csak kifejezetten az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakra utal.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint, a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A másodfokú bíróság a tényállás megállapítása szempontjából elsősorban azt emeli ki, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy a tömegdemonstráció helyszínén a ... formaruháját viselő személyek is jelen voltak. Arra nézve viszont nem volt bizonyíték, hogy a felperes ilyen formaruhát viselt. Ruházatát a szabálysértési eljárás során fogatosított meghallgatásakor leírta (BKKB 9.Szk.XXII.343/2010/5. 2. oldal), és erre az elsőfokú eljárásban történt személyes meghallgatásakor is visszautalt (5. sorszámu jegyzőkönyv 2. oldal)

Közismert tény volt a rendezvény megtartásának idején, hogy a Fővárosi Ítéltábla a ... társadalmi szervezetet az 5.Pf.20.738/2009/7. számú jogerős határozatával feloszlatta. Az alperesnek, mint jogalkalmazónak már a rendezvény helyszínén értékelnie kellett egyrészt az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 10/C. § (1) bekezdésében foglalt tényállás elemeit, másrészt a jogszabály utaló szabálya alapján a jogerős bírósági határozatban foglaltakat is. A feloszlattott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel elsősorban bizonyos jellemző külsőségek - amennyiben ilyenek az adott szervezettel kapcsolatosan ismeretese - használata mellett ismerhető fel. A ... tagjai a nyilvánosság előtt való megjelenésükkor, közismerten a kizárólag rájuk jellemző formaruhát viseltek. Az alperes elsősorban a külsőségek észleléséből következtethetett az esetleges szabálysértés elkövetésére.

A Fővárosi Ítéltábla a 2.Pf.22271/2012/4. számú ítéletével felülbírált a Fővárosi Bíróság 65.P.20.263/2011/44. számú ítéletét, mely alapján hivatalos tudomással is rendelkezett az eseményekkel kapcsolatosan. Ez az iratanyag részletes rendőrségi iratanyagot és tanúvallomásokat tartalmazott a rendezvénnyel kapcsolatosan, melyet az elsőfokú bíróság - az ítélet és az irat alapján - a jelen elsőfokú eljárás részévé is tett.

A korábban megismert iratok alapján, a rendőri intézkedés fogatosítását alapvetően az a tény alapozta meg, hogy a formaruhát viselő személyek a helyszínen tartózkodtak. A rendelkezésre álló dokumentációból nyomon követhető az is, hogy a rendőrhatalóság képviselői ezzel összefüggésben egyeztettek a demonstráció szervezőivel. Ennek eredménytelenségét követően az alperes intézkedése a megemlékezés helyszínére való vonulással mozgás megakadályozására irányult, amikor a ... egyenruháját viselő személyek által is alkotott tágabb csoportosulást vették körül. A vonulás ezen területi részén tartózkodott a felperes is.

A rendőrség tevékenységét alapvetően abból a szempontból kellett megítélni, hogy az intézkedések, illetőleg azok súlya - figyelemmel az Rtv. 15. § (1)-(2) bekezdéseire - szükségesnek és arányosak minősültek-e az eseményekhez képest. Egy jelentősebb utcai demonstráció bizonyos résztvevőinek elhatárolása alapvetően körülzárással biztosítható. A perbeli esetben ez kizárólag az adott a területen lévő személyek szabad mozgását korlátozta, ugyanakkor a teljes demonstrációt és megemlékezést nem lehetetlenítette el. Ebben az összefüggésben az alperes az arányosság követelményét egyértelműen betartotta. Betartotta ezt a követelményt intézkedésének megválasztásával is, amikor a körülzárás módszerét alkalmazta, hiszen más rendőri intézkedés nem állt a rendelkezésére az esetleges jogsértők kiszűrésére.

A rendőri cselekménysorozat következő eleme az igazoltatás volt, melyet az alperes az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja alapján megfelelő módon és az intézkedés alá vont alá személyek jogainak messzemenő figyelembevételével hajtott végre. A felperes sem hivatkozott a perben arra, hogy az igazoltatási tevékenység az ehhez szükséges cselekvési kört bármiben meghaladta volna. A jogszerű igazoltatásra lehetett következtetni a korábban elbírált perbeli rendőri nyilatkozatokból is.

A tömeges részvétel indokoltá tette valamennyi ezen a területen tartózkodó személlyel szembeni intézkedés foganatosítását. Ezt követően dönthetett a rendőrhatóság arról, hogy kivel szemben milyen további intézkedéseket foganatosít. Egyetértett a másodfokú bíróság az alperes ellenkérelmében foglalt azon kitételrel, mely szerint önmagában a szabálysértési eljárás kezdeményezése nem minősül jogellenesnek, különös tekintettel arra, hogy az azt megelőző cselekménysor sem minősíthető jogellenesnek. Gyakorlat kizárólag a kirívó jogértelmezési és jogalkalmazási hibát minősíti jogellenesnek. Az adott időszakban a kérdéses szabálysértési tényállás megvalósításának értékelése rendkívüli bizonytalansági tényezőket hordozott, melyre utal a rövid időn belüli jogszabály módosítás is. A felperes magatartásának, viseletének szabálysértési szempontból téves értékelése, a szabálysértési bíróság későbbi határozata alapján nem eredményezheti az alperesi személyiségi jogsértés megállapítását, mert alapvetően a rendőrségi objektív intézkedési tevékenységet kellett figyelembe venni, ami egyértelműen jogszerű keretek között történt.

A felperes véleménynyilvánításhoz, gyülekezéshez, személyes szabadsághoz fűződő jogai időlegesen korlátozásra kerültek, ezt azonban alapvetően az indokolta, hogy szükségessé vált a ... egyenruháját viselő személyekkel szembeni intézkedés. A felperes nyilvánvalóan tudomással bírt a társadalmi szervezet feloszlatajáról, ennek ellenére felismerve, hogy a demonstráció adott helyén ... egyenruhát viselő személyek is jelen vannak, ezen személyek közelében tartózkodott, kitéve magát a rendőrség intézkedéseinek. A rendőrség intézkedése során nem várható el a hatóság képviselőjében eljáró személyek részéről, hogy egy tömeges megmozdulás esetében az adott helyszínen döntsék el egyenként az ott jelenlevőkről, hogy adott szabálysértési tényállást megvalósítják, ezért a körülzárással történt időleges személyiségi jog korlátozás nem minősült jogszerűtlennek.

A feltárt tényállás alapján egyáltalában nem lehetett arra következtetni, hogy a felperest az alperesi intézkedés következtében emberi méltóságában megalázták volna. Nem merült fel adat arra sem, hogy a felperes testi épsége sérült. Ezekre tekintettel a felperes emberi méltósága, testi épségének megsértése megállapítására sem kerülhetett sor.

A kifejtettek alapján nem sérültek a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő jogai sem, ezért ezen jog megsértésével kapcsolatos megállapítási igényt is helyesen utasította el az elsőfokú bíróság.

A jogalap hiányában az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást, amikor az egyéb jogkövetkezmények tekintetében is elutasító döntést hozott.

A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelesek viselni az alperes másodfokú perköltségét.

A másodfokú perköltség az alperesi jogi képviselőt a Pp. 67. § (2) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése alapján megillető munkadíjból áll.

Köteles továbbá viselni a felperes a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2014. április 29.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő